

แนวทางปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
ของกรมการปกครอง
พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการปกครอง

หลักการ

กรมการปกครองได้มีประกาศกรมการปกครอง เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการปกครอง ขึ้นเพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมการปกครองมีความมั่นคงปลอดภัย ลดความเสี่ยง และปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้งานที่ไม่ถูกต้อง หรือการคุกคามจากภัยคอมพิวเตอร์

กรมการปกครอง ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการปกครองขึ้นเพื่อให้การดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความมั่นคงปลอดภัย และเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างใดก็ตามวิธีปฏิบัติดังกล่าวต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ดูแลระบบ และผู้ให้บริการ ในการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการปกครอง ฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือให้กับผู้ดูแลระบบ เจ้าหน้าที่ และผู้ให้บริการทุกคน ในการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการปกครอง
๒. เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับในกรมการปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
๓. เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับในกรมการปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง
๔. เพื่อให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรของกรมการปกครอง ประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีความเชื่อมั่นในการใช้บริการและระบบสารสนเทศของกรมการปกครอง
๒. กรมการปกครองและหน่วยงานในสังกัด มีเครื่องมือและกลไกในการป้องกัน ฝ่าละออง พิบัติภัย คุกคามทางไซเบอร์
๓. หน่วยงานในสังกัดกรมการปกครอง มีแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์

แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการปกครอง ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. แนวทางปฏิบัติของผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๒. แนวทางปฏิบัติการกำหนดพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๓. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๔. แนวทางปฏิบัติการควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์
๕. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการระบบเครือข่าย กรมการปกครอง
๖. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย
๗. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศ
๘. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศ
๙. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้บริการ
๑๐. แนวทางปฏิบัติการสำรอง และกู้คืนข้อมูล
๑๑. แนวทางปฏิบัติการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ
๑๒. แนวทางปฏิบัติของผู้ใช้บริการ

๑. แนวทางปฏิบัติของผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ๑.๑ กำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามที่ได้รับมอบหมาย โดยกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการได้ตามภารกิจของผู้ใช้บริการ และสามารถเข้าใช้ได้ แต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น รวมทั้งดำเนินการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ
- ๑.๒ บริหารจัดการการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงาน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ หากตรวจพบสิ่งผิดปกติให้รีบดำเนินการแก้ไข รวมทั้งป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในทันทีในกรณีที่สิ่งผิดปกติดังกล่าวเกิดขึ้นจากการใช้งานของผู้ใช้บริการที่ไม่เป็นไปตามนโยบายนี้ให้รีบแจ้งผู้ให้บริการผู้ให้บริการนั้นให้ยุติการกระทำดังกล่าวในทันทีและในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่หน่วยงานให้ผู้ดูแลระบบพิจารณาการให้บริการของผู้ใช้บริการดังกล่าวทันที
- ๑.๓ ติดตั้งและเปลี่ยนแปลงค่า parameter ต่างๆ ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับมอบหมาย และทบทวนการกำหนดค่า parameter ต่างๆ อย่างน้อยเดือนละครั้ง
- ๑.๔ บริหารจัดการข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และอุปกรณ์ต่อพ่วงให้มีความปลอดภัย

- ๑.๕ จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log File) ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการนับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๑.๖ ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ของตนในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้บริการที่ใช้งานระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ๑.๗ ไม่เปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ไม่เปิดเผยให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทราบ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ๑.๘ คืนทรัพย์สินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตนในทันทีที่พ้นจากหน้าที่ และให้ผู้บริหารของหน่วยงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อการตรวจสอบการคืนทรัพย์สิน
- ๑.๙ แจ้งเตือนทางเอกสารให้หน่วยงานภายในทราบถึงการโจมตี วิธีป้องกันการโจมตี และวิธีแก้ไขปัญหา เมื่อได้รับรายงานถึงภัยคุกคาม และได้รับแจ้งจากหน่วยงานภายนอก

๒. แนวทางปฏิบัติการกำหนดพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ๒.๑ กำหนดพื้นที่ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยจัดทำเป็นเอกสาร “การกำหนดพื้นที่เพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ” เพื่อจุดประสงค์ในการเฝ้าระวังควบคุม การรักษาความมั่นคงปลอดภัยจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งป้องกันความเสียหายอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
- ๒.๒ จัดทำแผนผังแสดงตำแหน่งของพื้นที่ใช้งาน โดยกำหนดและแบ่งแยกบริเวณพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ชัดเจน ซึ่งแบ่งเป็น
 - ๑) พื้นที่ทำงาน หมายถึง พื้นที่ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่ประจำโต๊ะทำงาน รวมถึงพื้นที่ทำงานของผู้ดูแลระบบ
 - ๒) พื้นที่ติดตั้งและจัดเก็บอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พื้นที่ติดตั้งและจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย อุปกรณ์เครือข่าย และอุปกรณ์ต่อพ่วง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์
 - ๓) พื้นที่ใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย หมายถึง พื้นที่ในการให้บริการระบบเครือข่ายไร้สาย

๓. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้า-ออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ๓.๑ ผู้ดูแลระบบจัดทำเอกสาร “ทะเบียนการเข้าออกพื้นที่” ซึ่งระบุรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้ชื่อ-นามสกุล, ตำแหน่ง, หน่วยงาน, พื้นที่/เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ได้รับสิทธิ, รายละเอียดกิจกรรม, ระยะเวลาดำเนินการ และสิทธิที่ได้รับ
- ๓.๒ ผู้ดูแลระบบจัดทำแบบฟอร์มการบันทึกการเข้าออกพื้นที่ใช้งานฯ และบันทึกการเข้าออกพื้นที่ใช้งานฯ อย่างสม่ำเสมอ
- ๓.๓ ผู้ดูแลระบบตรวจสอบการบันทึกการเข้าออกพื้นที่ทุกครั้งที่มีการใช้งาน , รายการอุปกรณ์ให้ถูกต้อง และจะต้องอยู่กับบุคคลที่มาติดต่อตลอดเวลา รวมทั้งตรวจสอบประวัติการเข้าออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประจำอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อเดือน
- ๓.๔ ผู้ดูแลระบบกำหนดสิทธิการเข้าออกพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะ และต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ใช้งานฯ เป็นประจำ
- ๓.๕ ผู้ดูแลระบบควรมีระบบป้องกันและตรวจสอบการเข้าออกพื้นที่อย่างปลอดภัย เช่น การใช้ระบบชีวภาพ(Biometric) หรือ สมาร์ทการ์ด (Smartcard) เป็นต้น
- ๓.๖ ผู้ใช้บริการที่ต้องการเข้าใช้พื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะต้องขออนุญาตและบันทึกการเข้าออกพื้นที่ทุกครั้ง
- ๓.๗ หากมีบุคคลอื่นใดที่ไม่ใช่ผู้ใช้บริการ ขอเข้าพื้นที่โดยมิได้ขอสิทธิในการเข้าพื้นที่นั้นไว้เป็นการล่วงหน้าหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นก่อนอนุญาต และจดบันทึกการเข้าออกพื้นที่ฯ ไว้เป็นหลักฐาน ทั้งในกรณีที่ยินยอมและไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่

๔. แนวทางปฏิบัติการควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์

- ๔.๑ ผู้ดูแลระบบต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยระบุผู้รับผิดชอบในทรัพย์สินอย่างชัดเจน
- ๔.๒ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการทรัพย์สินที่ใช้สำหรับการให้บริการระบบคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายหลักของหน่วยงาน เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์เกิดความเสียหายใช้งานไม่ได้หรือสูญหาย
- ๔.๓ ผู้ดูแลระบบต้องเก็บรักษาอุปกรณ์ของระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ในพื้นที่ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และอนุญาตให้เข้าถึงได้เฉพาะผู้ดูแลระบบเท่านั้น

๕. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการระบบเครือข่าย กรรมการปกครอง

- ๕.๑ ผู้ดูแลระบบจัดทำแผนผังระบบเครือข่าย ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอกโดยระบุอุปกรณ์ที่ติดตั้งในระบบเครือข่าย, การแบ่งแยกเครือข่ายตามกลุ่มของบริการสารสนเทศ, การกำหนดเส้นทางบนเครือข่าย พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- ๕.๒ ผู้ดูแลระบบต้องแบ่งแยกเครือข่ายตามกลุ่มของบริการสารสนเทศ กลุ่มผู้ใช้บริการ และกลุ่มของระบบสารสนเทศ เช่น โซนภายใน (Internal Zone) โซนภายนอก (External Zone) เป็นต้น เพื่อให้การควบคุม และป้องกันการบุกรุกได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะระบบที่ไวต่อการรบกวน มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงต่อองค์กร ต้องได้รับการแยกออกจากระบบอื่นๆ และมีการควบคุมสภาพแวดล้อมของตนเองโดยเฉพาะ
- ๕.๓ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงค่า parameter ต่างๆ ของอุปกรณ์ระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ต่างๆ และทบทวนการกำหนดค่า parameter ต่างๆ อย่างน้อยเดือนละครั้ง
- ๕.๔ ผู้ดูแลระบบต้องป้องกันพอร์ต โดยควบคุมการเข้าถึงพอร์ตดังกล่าวทั้งการเข้าถึงทางกายภาพและทางเครือข่าย
- ๕.๕ ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบการโจมตีบุกรุก การใช้งานในลักษณะที่ผิดปกติ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ โดยบันทึกการใช้งาน และเหตุการณ์ที่น่าสงสัยเกิดขึ้นในระบบเครือข่าย
- ๕.๖ ผู้ดูแลระบบต้องติดตั้งอุปกรณ์หรือโปรแกรมป้องกันการบุกรุก ระหว่างระบบเครือข่ายภายในหน่วยงานกับเครือข่ายภายนอก และระหว่างระบบเครือข่ายไร้สายกับระบบเครือข่ายภายในหน่วยงาน
- ๕.๗ การติดตั้ง เคลื่อนย้าย หรือทำการใด ๆ กับอุปกรณ์ระบบเครือข่ายต่างๆ ได้แก่ อุปกรณ์จัดเส้นทาง (Router), อุปกรณ์กระจายสัญญาณข้อมูล (Switch), อุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายหลัก เป็นต้นต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ
- ๕.๘ ผู้ดูแลระบบที่ให้บริการระบบเครือข่ายไร้สายต้องตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายไร้สายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบและบันทึกเหตุการณ์ที่น่าสงสัยเกิดขึ้นในระบบเครือข่ายไร้สาย
- ๕.๙ ผู้ดูแลระบบที่ให้บริการระบบเครือข่ายไร้สายต้องเปลี่ยนค่า SSID (Service Set Identifier) ที่ถูกกำหนดเป็นค่าโดยปริยาย (Default) มาจากผู้ผลิตทันทีที่นำ อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Access Point) มาใช้งาน

- ๕.๑๐ ผู้ดูแลระบบของหน่วยงานที่ให้บริการระบบเครือข่ายไร้สาย ต้องกำหนดค่า WEP (Wired Equivalent Privacy) หรือ WPA (Wi-Fi Protected Access) ในการเข้ารหัสข้อมูลระหว่าง Wireless LAN Client และ อุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Access Point) และควรกำหนดค่าให้ไม่แสดงชื่อระบบเครือข่ายไร้สาย
- ๕.๑๑ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดตำแหน่งการวางอุปกรณ์ Access Point ให้เหมาะสมกับพื้นที่ใช้งาน และควบคุมไม่ให้สัญญาณของอุปกรณ์รั่วไหลออกไปนอกบริเวณที่ใช้งาน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้โจมตีสามารถรับส่งสัญญาณจากภายนอกอาคารหรือบริเวณขอบเขตที่ควบคุมได้
- ๕.๑๒ ผู้ดูแลระบบ ควรเปลี่ยนค่าชื่อ Login และรหัสผ่านสำหรับการตั้งค่าการทำงานของอุปกรณ์ไร้สาย และผู้ดูแลระบบควรเลือกใช้ชื่อ Login และรหัสผ่านที่มีความคาดเดายากเพื่อป้องกันผู้โจมตีไม่ให้สามารถเดาหรือเจาะรหัสได้โดยง่าย
- ๕.๑๓ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดค่าใช้ WEP (Wired Equivalent Privacy) หรือ WPA (Wireless Application Protocol) ในการเข้ารหัสหรือข้อมูลระหว่าง Wireless LAN Client และ Access Point เพื่อให้ยากต่อการดักจับ
- ๕.๑๔ ผู้ดูแลระบบต้องบันทึกการทำงานของระบบเครือข่าย บันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้บริการ, บันทึกการบุกรุก, บันทึกการเข้าออกระบบ, บันทึกการใช้งาน และข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์

๖. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย

- ๖.๑ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย โดยกำหนดขั้นตอนและแบบฟอร์มการใช้งานระบบเครือข่าย ประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้ ชื่อผู้ให้บริการ, หมายเลขบัตรประชาชน, หน่วยงาน
- ๖.๒ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย โดยกำหนดขั้นตอนและแบบฟอร์มการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย ประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้ ชื่อผู้ให้บริการ, เหตุผลในการขอใช้,ระยะเวลาในการใช้บริการ
- ๖.๓ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย ที่เชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศที่มีการส่งผ่านหรือไหลเวียนของข้อมูลหรือสารสนเทศ และควบคุมการใช้เส้นทางบนเครือข่ายจากเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เพื่อไม่ให้ผู้ให้บริการสามารถใช้เส้นทางอื่นๆ ได้

- ๖.๔ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบเครือข่าย โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการสามารถการใช้บริการได้ตามภารกิจของผู้ให้บริการ และได้แต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น รวมทั้งดำเนินการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ
- ๖.๕ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายจากระยะไกล (Remote access) โดยกำหนดมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เช่น SSL VPN เป็นต้น และผู้ให้บริการต้องขออนุมัติจากผู้ดูแลระบบตามแบบฟอร์มที่กำหนด ซึ่งแสดงหลักฐานระบุเหตุผลหรือความจำเป็นในการใช้บริการ
- ๖.๖ การอนุญาตให้ผู้ใช้อ้างระบบจากระยะไกล ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นเท่านั้น และไม่ควรมีพอร์ต (Port) หรือโมเด็ม (Modem) โดยไม่จำเป็น และต้องตัดการเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว และจะเปิดให้ใช้ได้ต่อเมื่อมีการร้องขอที่จำเป็นเท่านั้น
- ๖.๗ ผู้ให้บริการระบบเครือข่ายกรมการปกครอง ต้องพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) ทุกครั้งที่ใช้บริการ

๗. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศ

- ๗.๑ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการสิทธิการเข้าถึงระบบ โดยกำหนดชื่อผู้ให้บริการ รหัสผ่าน สิทธิที่ได้รับเพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถใช้บริการได้ตามภารกิจของผู้ให้บริการ และตามสิทธิที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น รวมทั้งดำเนินการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ
- ๗.๒ ผู้ดูแลระบบต้องตั้งนาฬิกาของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงมาตรฐานระดับชาติได้แก่ สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ, กรมอุตุนิยมวิทยา, ศูนย์ประสานงานการรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์ประเทศไทย
- ๗.๓ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ และในกรณีที่มีพบว่ามีการใช้งานหรือเปลี่ยนแปลงค่าในลักษณะผิดปกติจะต้องดำเนินการแก้ไขให้ระบบคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้
- ๗.๔ ผู้ดูแลระบบต้องบันทึกการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ บันทึกการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ, บันทึกการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์, บันทึกการให้บริการ, บันทึกการทำงานของโปรแกรม, บันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- ๗.๕ ผู้ให้บริการที่ต้องการใช้งานพื้นที่เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการ Web Server, ชื่อโดเมนย่อย (Sub Domain Name) ของหน่วยงาน, บริการ (Service) ต้องทำหนังสือขออนุญาตต่อผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารงานปกครอง และรับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง และไม่ติดตั้งโปรแกรมใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบและผู้ให้บริการอื่นๆ

- ๗.๖ ผู้ดูแลระบบต้องเปิดบริการ (Service) เท่าที่จำเป็น เช่น บริการ telnet ftp หรือ ping เป็นต้น หากบริการใดที่จำเป็นต้องเปิดบริการมีความเสี่ยงต่อความมั่นคงปลอดภัย ต้องมีมาตรการป้องกันเพิ่มเติมด้วย
- ๗.๗ ผู้ดูแลระบบต้องติดตั้งและปรับปรุงค่า parameter ต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่ออุดช่องโหว่ต่างๆ ของโปรแกรมระบบ และทดสอบโปรแกรมระบบ เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และประสิทธิภาพการใช้งานโดยทั่วไป ก่อนติดตั้งและหลังจากการแก้ไขหรือบำรุงรักษา
- ๗.๘ หน่วยงานภายนอก ที่ทำงานให้กับกรมการปกครองทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะทำงานอยู่ภายใน กรมการปกครอง หรือนอกสถานที่ จำเป็นต้องลงนามในสัญญาการไม่เปิดเผยข้อมูลของกรม

๘. แนวทางปฏิบัติการควบคุมการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ และระบบสารสนเทศ

- ๘.๑ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมการเข้าถึงระบบ โดยกำหนดขั้นตอนและแบบฟอร์มการใช้งานระบบ คอมพิวเตอร์ประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้ ชื่อผู้ใช้บริการ, เหตุผลในการขอใช้, ระยะเวลาในการใช้บริการ
- ๘.๒ ผู้ดูแลระบบป้องกันการเข้าถึงเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และอุปกรณ์ต่อพ่วง โดยไม่ได้รับ อนุญาต เช่น การใช้กุญแจล็อกที่ตัวเครื่อง, การพิสูจน์ยืนยันตัวตน เป็นต้น
- ๘.๓ ผู้ดูแลระบบต้องจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อระบบ โดยตัดการเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานใน ช่วงเวลาที่กำหนด
- ๘.๔ เจ้าของข้อมูลหรือเจ้าของระบบต้องกำหนดรายการข้อมูลสำหรับการให้บริการ ประกอบด้วย รายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้ประเภทของข้อมูล, ลำดับความสำคัญ หรือลำดับชั้นความลับของ ข้อมูล, ระดับชั้นการเข้าถึง, เวลาที่ได้เข้าถึง, ช่องทางการเข้าถึง เป็นต้น
- ๘.๕ เจ้าของข้อมูลหรือเจ้าของระบบต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลตามประเภทชั้นความลับ สำหรับข้อมูลสำคัญ ในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับทั้งการเข้าถึง โดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังต่อไปนี้
 - ๑) ต้องควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการ เข้าถึงผ่านระบบงาน
 - ๒) ต้องกำหนดรายชื่อผู้ใช้บริการ และรหัสผ่าน เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ ข้อมูลในแต่ละชั้นความลับของข้อมูล
 - ๓) ควรกำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว

- ๔) การรับส่งข้อมูลสำคัญผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ควรได้รับการเข้ารหัส (Encryption) ที่เป็นมาตรฐานสากล
- ๕) ควรกำหนดการเปลี่ยนรหัสผ่าน ตามระยะเวลาที่กำหนดของระดับความสำคัญของข้อมูล

๙. แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้บริการ

- ๙.๑ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการสิทธิการเข้าถึงระบบ โดยกำหนดชื่อผู้ใช้บริการ รหัสผ่าน สิทธิที่ได้รับเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการได้ตามภารกิจของผู้ใช้บริการ และตามสิทธิที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น รวมทั้งดำเนินการทบทวนสิทธิการเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ
- ๙.๒ ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้บริการอย่างสม่ำเสมอ
- ๙.๓ ผู้ใช้บริการต้องรับทราบสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- ๙.๔ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการสิทธิการใช้งานระบบและรหัสผ่านของผู้ใช้บริการ ดังต่อไปนี้
 - ๑) เปลี่ยนแปลงและการยกเลิกรหัสผ่าน เมื่อผู้ใช้บริการระบบลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือยกเลิกการใช้งาน
 - ๒) ส่งมอบรหัสผ่านชั่วคราวให้กับผู้ใช้บริการด้วยวิธีการที่ปลอดภัย ควรหลีกเลี่ยงการให้บุคคลอื่นหรือการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ที่ไม่มีการป้องกันในการส่งรหัสผ่าน และเมื่อผู้ใช้บริการได้รับรหัสผ่านต้องตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน
 - ๓) กำหนดชื่อผู้ใช้บริการ และรหัสผ่าน ต้องไม่ซ้ำกัน
 - ๔) ในกรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิพิเศษกับผู้ใช้บริการที่มีสิทธิสูงสุด ผู้ใช้บริการนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา โดยมีการกำหนดระยะเวลาการใช้งาน และระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวหรือพ้นจากตำแหน่ง และมีการกำหนดสิทธิพิเศษที่ได้รับว่าเข้าถึงได้ถึงระดับใดได้บ้าง และต้องกำหนดให้รหัสผู้ใช้บริการต่างจากรหัสผู้ใช้บริการตามปกติ
- ๙.๕ เจ้าของข้อมูลหรือเจ้าของระบบต้องบริหารจัดการการเข้าถึงข้อมูลสำคัญตามประเภทชั้นความลับ เพื่อควบคุมป้องกันข้อมูลที่มีความสำคัญ ข้อมูลส่วนบุคคล โดยการกำหนดชั้นความลับของข้อมูล, วิธีปฏิบัติในการจัดเก็บข้อมูล และการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ ดังต่อไปนี้
 - ๑) กำหนดรายชื่อผู้ใช้บริการ และรหัสผ่าน เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ข้อมูลในแต่ละชั้นความลับของข้อมูล

- ๒) กำหนดระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว
- ๓) กำหนดการเปลี่ยนรหัสผ่าน ตามระยะเวลาที่กำหนดของระดับความสำคัญของข้อมูล
- ๔) สำรองและลบข้อมูลที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกก่อนนำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปให้บุคคลภายนอกใช้งาน หรือการส่งไปตรวจซ่อม

๑๐.แนวทางปฏิบัติการสำรอง และกู้คืนข้อมูล

- ๑๐.๑ ผู้ดูแลระบบกำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการสำรองข้อมูล โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับทราบ
- ๑๐.๒ ผู้ดูแลระบบกำหนดขั้นตอนปฏิบัติและดำเนินการสำรองข้อมูล และการกู้คืนข้อมูล ที่เหมาะสม และรองรับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ระบบอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน หรือกรณีมีเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสารสนเทศ ให้สามารถกู้กลับคืนได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม
- ๑๐.๓ ผู้ดูแลระบบต้องทดสอบสภาพพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และระบบแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินตามระยะเวลาที่เพียงพอต่อสภาพความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของแต่ละหน่วยงาน
- ๑๐.๔ ผู้ดูแลระบบต้องจัดทำสำเนาข้อมูลและซอฟต์แวร์เก็บไว้โดยจัดเรียงตามลำดับความจำเป็นของการสำรองข้อมูลระบบสารสนเทศของหน่วยงานจากจำเป็นมากไปหาน้อย
- ๑๐.๕ ผู้ดูแลระบบต้องจัดเก็บข้อมูลที่สำรองนั้นในสื่อเก็บข้อมูล โดยมีการพิมพ์ชื่อบนสื่อเก็บข้อมูลนั้นให้สามารถแสดงถึงระบบซอฟต์แวร์วันที่ เวลาที่สำรองข้อมูลและผู้รับผิดชอบในการสำรองข้อมูลไว้อย่างชัดเจนข้อมูลที่สำรองควรจัดเก็บไว้ในสถานที่เก็บข้อมูลสำรองซึ่งติดตั้งอยู่ที่สถานที่อื่น และต้องมีการทดสอบสื่อเก็บข้อมูลสำรองอย่างสม่ำเสมอ
- ๑๐.๖ ผู้ดูแลระบบต้องจัดการกับอุปกรณ์สำหรับสำรองข้อมูลให้ปลอดภัยต่อการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต และสะดวกต่อการนำมาใช้กู้คืนข้อมูล ในกรณีฉุกเฉินเมื่อข้อมูลที่จัดทำไว้เกิดการเสียหาย

๑๑. แนวทางปฏิบัติการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

- ๑๑.๑ ระบุความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงให้สอดคล้องตามแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน
- ๑๑.๒ กำหนดวิธีการในการประเมินความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น
- ๑๑.๓ การประเมินความเสี่ยงให้คำนึงถึงองค์ประกอบดังต่อไปนี้
 - ๑) ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงที่ระบุ
 - ๒) ภัยคุกคามหรือสิ่งที่อาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ระบุรวมถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น
 - ๓) จุดอ่อนหรือช่องโหว่ที่อาจถูกใช้ในการก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ระบุ
- ๑๑.๔ ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้งโดยผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐ หรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอกเพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยงและระดับความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงาน
- ๑๑.๕ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรซึ่งดูแลรับผิดชอบระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และการจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ๑๑.๖ ผู้ดูแลระบบจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง โดยระบุผู้รับผิดชอบและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยต้องปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ
- ๑๑.๗ ผู้ดูแลระบบทดสอบและปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมฉุกเฉินอยู่เสมอ เพื่อให้แผนมีความทันสมัยและสามารถใช้งานได้หากเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง
- ๑๑.๘ ผู้ดูแลระบบต้องบันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาถึงประเภท ปริมาณ และหลักฐานสำหรับอ้างอิง เพื่อกรณีที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางกฎหมาย

๑๒.แนวทางปฏิบัติของผู้ใช้บริการ

เพื่อให้ผู้ให้บริการมีความรู้ในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอย่างปลอดภัย และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์, การใช้งานบัญชีผู้ให้บริการ (Account) และ รหัสผ่าน (Password), การใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต (Internet), การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และการป้องกันจากโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware) ดังนั้นผู้ให้บริการจะต้องมีการปฏิบัติตามรายละเอียดดังนี้

๑๒.๑ การควบคุมการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ผู้ให้บริการควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ๑๒.๑.๑ ผู้ให้บริการต้องไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ให้บริการและรหัสผ่านของตน ในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานร่วมกัน
- ๑๒.๑.๒ ผู้ให้บริการตั้งการใช้งานโปรแกรมรักษาจอภาพ (Screen Saver) โดยตั้งเวลาประมาณ ๑๐ นาทีเพื่อให้ทำการล็อกหน้าจอเมื่อไม่มีการใช้งาน หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งานผู้ใช้ต้องใส่รหัสผ่าน

๑๒.๒ การใช้งานบัญชีผู้ให้บริการ และ รหัสผ่าน ผู้ให้บริการควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ๑๒.๒.๑ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษารหัสผ่าน โดยถือว่าเป็นความลับเฉพาะบุคคล และจะต้องไม่เปิดเผยหรือกระทำการใดให้ผู้อื่นทราบ และไม่บันทึกหรือเก็บรหัสผ่านไว้ในระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ป้องกันการเข้าถึง
- ๑๒.๒.๒ ผู้ให้บริการจะต้องลงบันทึกเข้า (Login) โดยใช้บัญชีผู้ให้บริการของตนเอง และทำการลงบันทึกออก (Logout) ทุกครั้ง เมื่อสิ้นสุดการใช้งานหรือหยุดการใช้งานชั่วคราว
- ๑๒.๒.๓ ผู้ให้บริการควรกำหนดรหัสผ่าน ดังนี้
 - ๑) รหัสผ่าน ควรมีความยาวไม่น้อยกว่า ๖ ตัวอักษร โดยอาจจะมีการผสมกันระหว่างตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์เล็กหรือตัวพิมพ์ใหญ่ตัวอักษรพิเศษและสัญลักษณ์ต่างๆ ด้วย
 - ๒) ไม่ควรกำหนดรหัสผ่าน จากชื่อ หรือชื่อสกุลของผู้ให้บริการ ชื่อบุคคลในครอบครัว บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับตนหรือคำศัพท์ที่ใช้ในพจนานุกรม หรือหมายเลขโทรศัพท์

- ๓) ควรทำการเปลี่ยนรหัสผ่าน เพื่อใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน อย่างน้อยทุก ๖ เดือน หรือเปลี่ยนรหัสผ่าน ทุกครั้งที่มีสัญญาณบอกเหตุ ว่าอาจรั่วไหล

๑๒.๓ การใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ผู้ใช้บริการควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ๑๒.๓.๑ ผู้ใช้บริการต้องเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการเข้าใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต ผ่านระบบรักษาความปลอดภัยที่หน่วยงานจัดสรรไว้เท่านั้น และห้ามผู้บริการทำการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางอื่น ยกเว้นแต่ว่ามีเหตุผลความจำเป็น และทำการขออนุญาตจากผู้อำนวยการกองแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว
- ๑๒.๓.๒ ผู้ใช้บริการต้องระมัดระวังการดาวน์โหลดโปรแกรมใช้งานจากระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึงการดาวน์โหลดการปรับปรุง (Update) โปรแกรมต่างๆ ต้องเป็นไปโดยไม่มี ละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา
- ๑๒.๓.๓ หลังจากใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เสร็จแล้ว ให้ผู้บริการทำการลงบันทึกออก (Logout) เพื่อป้องกันการเข้าใช้งานโดยบุคคลอื่นๆ

๑๒.๔ การใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ผู้ใช้บริการควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ๑๒.๔.๑ ผู้ใช้บริการต้องใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางของภาครัฐในการติดต่อเรื่องที่เป็นงานราชการเท่านั้น
- ๑๒.๔.๒ ผู้ใช้บริการที่ต้องการขอลงทะเบียนบัญชีผู้ให้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ต้องทำการกรอกข้อมูลคำขอเข้าใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของหน่วยงาน ยื่นคำขอกับเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการกำหนดสิทธิบัญชีผู้บริการรายใหม่และรหัสผ่าน
- ๑๒.๔.๓ ผู้ใช้บริการที่ได้รับรหัสผ่านครั้งแรกในการผ่านเข้าระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และเมื่อมีการเข้าสู่ระบบในครั้งแรกนั้นจะต้องเปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันที
- ๑๒.๔.๔ หลังจากการใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เสร็จสิ้นผู้บริการควรทำการลงบันทึกออก (Logout) ทุกครั้ง เพื่อป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
- ๑๒.๔.๕ ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลที่เป็นความลับ ผู้บริการไม่ควรระบุความสำคัญของข้อมูลลงในหัวข้อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

๑๒.๕ การป้องกันจากโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware) ผู้ให้บริการควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ๑๒.๕.๑ ผู้ให้บริการต้องติดตั้งและใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับป้องกันและกำจัดโปรแกรมประสงค์ร้าย(Malware) รวมทั้งทำการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ๑๒.๕.๒ ผู้ให้บริการควรทำการปรับปรุงระบบปฏิบัติการ (Windows Update) เวิร์บราวเซอร์และโปรแกรมการใช้งานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปิดช่องโหว่ (Vulnerability) ที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์และป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคาม
- ๑๒.๕.๓ ห้ามมิให้ผู้ให้บริการทำการปิดหรือยกเลิกหรือเปลี่ยนระบบการป้องกันโปรแกรมประสงค์ร้ายที่ติดตั้งอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์โดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบ
- ๑๒.๕.๔ ผู้ให้บริการที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดโปรแกรมประสงค์ร้าย ต้องไม่เชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวเข้ากับระบบเครือข่าย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโปรแกรมประสงค์ร้ายไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ
- ๑๒.๕.๕ ผู้ให้บริการควรตรวจสอบสื่อบันทึกพกพาก่อนการใช้งาน เช่น Thumb Drive และ External Storage เพื่อป้องกันและกำจัดโปรแกรมประสงค์ร้าย